

Szerb Antal: VÁDIRAT A SZELLEM ELLEN
Szabó Lajos-Tábor Béla röpirata

Fel kell hívni a figyelmet erre a röpiratra, melyet két fiatal magyar filozófus, nagyobb művük elkészülte előtt, mintegy szálláskészítő gyanánt bocsát előre. A Vádirat a Szellemet vádolja, amiért gyáván és tehetetlenül visszavonult fellegrvárába, az elméletbe, és túrte, hogy tehetségtelen mostohatestvére, a gyakorlat, átvegye az uralmat a világ felett. A Szellem felelős azért, hogy engedte, hogy minden egyes tudomány autarkiára törjön, hogy külön világot építsen magának külön tenninológiával és így létrejőjön korunk termonológiai bábele, ahol minden érdemleges diszkusszió lehetetlenné válik. Pedig minden a helyes terminológián fordul meg, mert a szavak nem pusztán «flatus vocis»-ok, mint ahogy a középkori nominalisták és nyomukban a pozitivista tudomány gondolja, hanem teremtő valóságok, mint ahogy a középkori realisták és szétszórt mai utódaik gondolják.

A füzet szerzői rendkívül szellemes és éles dialektikával fordulnak szembe a kor nagy babonáival, a pszichoanalízissel, a marxizmussal és a pozitívizmussal, amikben a gyakorlattal kötött kompromisszum legfőbb szimptomáit látják. Mestereikül a német exisztenciálfilozófia nagy művelőit tekintik, de megtalálják őseiket a magyar filozófia területén is azokban a katedratudomány által el nem ismert, méltatlanul elfelejtett magyar outsider-filozófusokban, akiknek a rehabilitációját egyik legfontosabb feladatuknak tekintik, így pl. Schmitt Jenő Henrikben.

Külön érdeme a kis kötetnek, világos, metsző, szellemes stílusa, mely könnyen érthető és élvezetes tud maradni, anélkül, hogy veszítene a filozófiai diszciplína kötelező elvontságából. Nem népszerű és mégis érthető stílus, milyen ritka jelenség a filozófiai irodalomban! Reméljük, hogy a két szerző nevét nemsokára nagyobb lélegzetű munka címlapján fogjuk viszontlátni.

Nyugat 1937. január